

ské prohlídky. Nevztahují se však na případy, když státnímu zaměstnanci z úředního rozkazu prohlédnutému již úředním lékařem v sídle svého bydliště se nařídí cestovati k prohlídce k úřednímu lékaři v sídle ústředního úřadu, neboť takovou cestu sluší pokládati za cestu služební, konanou na příkaz nadřízeného úřadu a nutno za ni přiznati náhradu služebních výloh podle § 147 plat. zák. resp. podle výn. min. fin. z 15. června 1920. Nss uznal tuto námitku stížnosti důvodnou.

Prozatímní úprava cestovních požitků státních zaměstnanců, provedená usnesením vlády ze 4. června 1920, sděleným přípisem předsednictva min. rady ze 7. června 1920 (výnos min. fin. z 15. června 1920), předpokládá, že jde o služební cesty státního zaměstnance mimo úřední místo, nedefinuje však, co jest služební cestou. Normou pro úpravu nároků státního zaměstnance na náhradu cestovních výloh a stravného jest však dekret dvor. komory z 21. května 1812 Sb. zák. pol. sv. 38 č. 71 str. 225 atd., kterýž se po rozumu zák. č. 11/1918 Sb. a §§ 147 a 206 plat. zák. č. 103/1926 Sb. stal součástí zákonodárství republiky Čsl. Podle čl. XXXI cit. dekretu přísluší nároky shora naznačené jen za cesty, které státní zaměstnanec podnikl ve věcech služby na příkaz nebo se svolením úředního místa, kterého se věc týká, není-li již služebními instrukcemi k tomu poukázán nebo oprávněn. Z této zákonné normace plyne, že lze mluvit o služební cestě, za niž náleží úředníku samostatná náhrada výloh cestovních a diet, jen tehdy, byla-li cesta státním zaměstnancem podniknuta a nepřetržitě konána ve věcech služby a dále nepobíral-li zaměstnanec k úhradě výloh takových úředního paušálu cestovního a dietního (čl. IV atd. cit. dekretu). Při služebních cestách jde jednak o úkony zaměstnance prováděné mimo služební působišť, které jsou součástí jeho činnosti v okruhu příkázaném mu služebním postavením, jednak o cesty, které koná proto, aby splnil určitou povinnost, uloženou mu osobně jako zaměstnanci státu v zájmu služby a byl-li mu k ní dán příkaz nebo dáno svolení příslušného úředního místa (čl. IV, VII, XVII, XIX, XX a XXXI cit. dekretu).

Ve sporném případě vykonal st-l cestu k prohlídce úředním lékařem z P. do B. na výslovný rozkaz gřf. Prohlídka ta byla provedena za tím účelem, aby bylo zjištěno, zda zdravotní stav st-lův připouští výkon služby a byla tudíž prohlídkou konanou v zájmu státním; byla prováděním státního dozoru nad tím, aby žádný ze státních zaměstnanců, jejichž zdravotní stav výkon služby připouští, této své povinnosti se nevymykal. Pak šlo však o lékařskou prohlídku v zájmu služby a nutno proto cestu k této lékařské prohlídce, která se stala na základě příkazu nadřízeného úřadu z místa služebního pobytu st-lova, pokládati za cestu služební ve smyslu shora cit. dvor. dekretu. Za tohoto stavu věci jest ne-
správný názor žal. úřadu, že v daném případě nešlo o úřední cestu, a slušelo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.391.

Zaměstnanci veřejní (Podk. Rus): * »Státními lesními příručími (horary)« sluší rozuměti v § 1 zák. č. 137/1920 Sb. o zařazení

státních lesních a státních lesních příručí do úřednických tříd hodnostních československé státní lesní příručí.

(Nález ze dne 30. června 1934 č. 10.517.)

V ě c: Jan Sz. v Užhorodě proti ministerstvu zemědělství o přeřazení do stavu úředníků lesní pomocné služby.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Podle osobního výkazu byl st-l výnosem býv. uher. hlavního lesního úřadu v Užhorodě z 1. listopadu 1887 ustanoven dozorcem nad dělníky a konečně jmenován dekretem z 31. října 1906 podúředníkem-horarem I. třídy od 1. září 1906. V této hodnosti byl převzat podle dekretu ředitelství státních lesů a statků v Užhorodě ze 17. ledna 1922 podle zák. č. 269/1920 Sb. do služeb Čsl. republiky. Dekretem téhož ředitelství z 28. ledna 1923 propočtena mu byla služební doba ke dni 31. prosince 1920 jako hlavnímu horarovi ve 13. stupni podúřednickém. Dekretem z 15. července 1926 proveden byl převod do požitků podle plat. zák. od 1. ledna 1926 jako hlavnímu horarovi v 10. stupnici zřízenecké II. Dekretem z 23. června 1927 přeložen byl st-l dnem 30. května 1927 do trvalé výslužby.

Žádostí z 10. října 1931 domáhal se st-l zařazení do úřednické kategorie na základě § 1 odst. 1 zák. z 17. února 1920 č. 137 Sb. a na doklad toho, že vyhovuje podmínkám cit. paragrafu připojil vysvědčení o absolvování II. roč. horarské školy v Királyhalmu z 25. září 1887 a vysvědčení o složení horarské zkoušky v Marmarošské Sihotě z 25. října 1888.

Nař. rozhodnutím žal. úřad zamítl tuto žádost. — — — —

O stížnosti uvažil nss:

Žal. úřad nevyhověl žádosti st-lově o přeřazení do stavu úředníků lesní pomocné služby ze dvou důvodů. Jednak proto, že zák. č. 137/1920 Sb. poskytuje nárok na přeřazení jenom státním lesním a státním lesním příručím (horarům), kteří měli tento charakter čsl. státních lesních a státních lesních příručí (horarů) již alespoň v den účinnosti zák. č. 137/1920 Sb., t. j. ode dne 12. března 1920, jednak v úvaze, že st-l byl již dán pravoplatně do výslužby dnem 31. května 1927 a nemůže proto žal. úřad toto pravoplatné rozhodnutí měniti.

Obracejíc se proti důvodu uvedenému na místě prvním, vytýká stížnost, že zák. č. 137/1920 Sb. nepožaduje expressis verbis, aby státní lesní a státní lesní příručí při správě statků a lesů státních a jsoucích ve státní správě (horar) byl v době, kdy zákon nabyl účinnosti čsl. státním zaměstnancem, nýbrž, že obsahuje toliko podmínky osobní kvalifikace žadatelů, těmto však, že st-l vyhověl. Pro nárok na přeřazení stačí podle názoru stížnosti, vyhovoval-li horar kvalifikačním podmínkám, obsaženým v zák. č. 137/1920 Sb., resp. v zák. č. 374/1919 Sb., a vykonával-li v době účinnosti zákona fakticky službu horara.

Nss nemohl se přikloniti k této argumentaci stížnosti.

Jak patrně z právního řádu republiky Čsl. (zák. č. 74/1919 a zákon č. 64/1918 Sb.) nestal se stát čsl. sukcesorem ve veřejnoprávní služební práva zaměstnanců býv. státu Rakouského, mocnářství Rakousko-uherského a býv. království Uherského, nýbrž upravil otázku převzetí za-

městnanců těch zvláštními předpisy. Pokud jde o zaměstnance býv. státu uher. upravil podrobně otázku tu a vyhradil volné úvaze svých orgánů, aby rozhodly, koho chtějí pokládati za čsl. státní zaměstnance, resp. předepsal zvláštní postup, který předcházení má individuálnímu přijetí do služeb čsl. státu. To se stalo pro uvedené zaměstnance zák. č. 269/1920 a 270/1920 Sb., podle nichž stal se státní zaměstnanec býv. uher. státu, když složil slib poslušnosti podle zák. č. 64/1918 Sb. a byl prozatímně na svém místě ponechán, zaměstnancem státu čsl. teprve tehdy, byl-li příslušným k tomu čsl. úřadem zvláště převzat a zaměstnancem státním jmenován.

Jestliže však čsl. právní řád upravil otázku založení služebního a právního poměru jmenovaných zaměstnanců teprve zákony z r. 1920, plyne z toho nezbytně závěr, že státní zaměstnance býv. uher. státu nepovažoval před tím za trvale ustanovené státní zaměstnance čsl. republiky a že nechtěl, aby se s nimi nakládalo jako se zaměstnanci státními. Z toho vysvítá však, že v zákonech, jež byly vydány do vyhlášení zák. č. 269/1920 Sb. a týkají se zaměstnanců na Slov. a Podk. Rusi, nelze rozuměti slovům »státní zaměstnanec« jinak, než že jsou jimi míněni toliko zaměstnanci státu čsl. Sluší proto v tomto smyslu čísti a vykládati i zák. č. 137/1920 Sb. o zařazení státních lesních a státních lesních příručí do úřednických tříd hodnostních a mohou tedy býti rozuměni těmito zaměstnanci na území bývalého uherského státu toliko čsl. státní lesní a lesní příručí (horaři). Že zákon č. 137/1920 Sb. má na mysli pouze čsl. státní lesní a státní lesní příručí (horary), vysvítá zejména z ustanovení § 2, kde se praví, že zařazení do příslušných stupnic platových a to XI. až IX. hodn. tř. vykoná se podle stavu a s účinkem ode dne 1. července 1919. Platový systém, spočívající na hodn. třídách, v nichž požitková výše počínala XI. a končila I. hodn. třídou, byl však znám toliko personálnímu zákonodárství v býv. zemích historických (viz zák. z 15. dubna 1873 č. 47 ř. z., z 19. září 1898 č. 172 ř. z., z 19. února 1907 č. 34 ř. z. a zák. z 25. ledna 1914 č. 15 ř. z. (služeb. pragm.) na př. §§ 49, 50, 51, 52) a byl na teritorium země Slov. a Podk. Rusi rozšířen teprve §em 2 zák. č. 269/1920 Sb.

Správnost předeslaného názoru podporuje dále i úvaha, že podle zák. č. 64/1918 Sb. byli státní zaměstnanci býv. království uher. na Slov. ponecháni toliko prozatímně na svých služebních místech a že stát čsl. nevstoupil k nim v žádný trvalý služební poměr. Z předeslaného vysvítá, že nestačil k založení nároku na přeřazení ve smyslu zák. č. 137/1920 Sb. pouhý faktický výkon služby v době účinnosti zákona.

Jest tedy stížnost, hájící opačné stanovisko mylná.

Pokud se stížnost snaží dovoditi opak z nál. nss-u z 8. dubna 1931 č. 5559 a z 15. března 1927 č. 5091, činí tak neprávem, neboť v nálezech těch nebyla řešena otázka, zda je vázán nárok na přeřazení podle zák. č. 137/1920 Sb. příslušností k stavu čsl. státních úředníků či nikoli. Jednaloť se v případě řešeném v prvním z uvedených nálezů jen o otázku, zda pouhé složení horarské zkoušky bez absolvování nižší lesnické školy může býti považováno za splnění podmínky stanovené v § 1 odst. 1 zák. č. 137/1920 Sb. a v případě druhého nálezu o propočtení doby horara jako čsl. státního úředníka podle zák. č. 137/1920 Sb. již zařaděného.

Nss, který je ve smyslu § 6 odst. 1 svého zák. vázán na skutkovou podstatu, kterou poslední instance správní položila za základ svého rozhodnutí, nemohl se pak otázkou, jež je dnes na sporu, v oněch případech — nemaje k tomu nějakého podkladu ani v podaných tehdy stížnostech — zabývatí a musil tudíž ve svých nálezech, dnešní stížností dovolaných, vycházeti z nesporné skutečnosti, že jde o čsl. státního zaměstnance. Opak nelze vyvoditi ani z důvodů připojených k cit. nál. nss-u z 15. března 1927, kde se praví, že zák. č. 374/1920 Sb. znamená všeobecnou zákonnou úpravu a že úpravou tou »se stali i státní lesní (horarové) na Slov., kteří vyhovují co do kvalifikace podmínce v zákoně blíže stanovené, státními úředníky skupiny D časového postupu«. Neboť věta ta vychází právě z předpokladu v tehdejší případě nesporného, že jde o čsl. státního lesního (horara) a nelze ji proto čísti izolovaně, nýbrž v souvislosti s ostatním kontextem nálezu.

Jak dolíčeno, je názor žal. úřadu, že st-l neměl nárok na přeřazení do stavu úředníků lesní pomocné služby ve smyslu zák. č. 137/1920 Sb. proto, že nebyl v den 12. března 1920 ještě čsl. státním zaměstnancem, ve shodě se zákonem a ob stojí proto nař. rozhodnutí po právu i kdyby bylo opřeno jen o tento důvod. Ale pak je pro zákonitost nař. rozhodnutí bez významu, zda i druhý ze shora uvedených důvodů je ve shodě se zákonem a nebylo proto třeba blíže se ním obíratí.

Č. 11.392.

Váleční poškození: * Jízda na dočasnou dovolenou za světové války nebyla konkrétním výkonem služby vojenské, jakou má na mysli § 1 odst. 1 lit. a) zák. č. 199/1919 Sb.

(Nález ze dne 30. června 1934 č. 10.810.)

V ě c: František O. v K. (adv. Dr. Vintíř Radimský z Prahy) proti ministerstvu sociální péče (odb. r. Dr. Vojt. Elsnic) o invalidní důchod.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-l byl dne 24. února 1918 při jízdě na dovolenou, ubíraje se ze stanice S. k bydlišti svých rodičů v D. po železniční trati, zachycen vlakem a přejet, v důsledku čehož byly mu amputovány obě nohy. Na základě vojenských spisů superarbitračních byla provedena dne 18. února 1920 sociálně-lékařská prohlídka, kterou st-l byl rovněž uznán válečným invalidou, a byl mu proto výměrem zem. úřadu pro péči o válečné poškozené v Praze z 11. ledna 1922 přiznán důchod invalidní. Také mu byly dány potřebné prothesy a orthopedické pomůcky na účet státu.

Na základě revisní prohlídky provedené dne 20. února 1923 prohlásil zem. úřad pro péči o válečné poškozené v Praze výměrem z 5. března 1925, že st-l se neuznává válečným poškozeným, a že proto se mu nepřiznává invalidní důchod od 1. května 1920, a uložil v důsledku toho st-li, aby vrátil částky jemu na důchodu vyplacené celkem Kč 11.457.—, jakož i nahradil za prothesy a orthopedické pomůcky částku Kč 14.620.02.